

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ανεξάρτητη Αρχή

Αρμόδιος : Ευθύμιος Τσίγκας
Βοηθός Συνήγορος Καταναλωτή

Εισηγητής: Ανδρέας Μαντζουράνης

Αθήνα 12 Απριλίου 2022
Αριθ. Πρωτ. :14845

ΠΡΟΣ:

1. ΕΠΑ Αττικής ΑΕ
Λεωφ.Κηφισίας 7
11523 Αμπελόκηποι

2. ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Έγγραφο Σύσταση - Πόρισμα

Σε συνέχεια της διερεύνησης των αναφορών καταναλωτών στην Αρχή μας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, κατ' άρθρο 4 παρ. 5 ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α'), κατόπιν ενδεδειγμένου ελέγχου των υπό κρίση φακέλων, σχετικά με τη χρέωση ιδιαίτερα αυξημένης ρήτρας αναπροσαρμογής (ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ - ΟΤΣ) του τιμήματος Προμήθειας Ηλ. Ενέργειας και έχοντας υπόψη:

Ρήτρα Αναπροσαρμογής

1. Ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η προσφορά Προμήθειας και η σύμβαση Προμήθειας (άρθρα 16, 17, 18 και Παράρτημα Ι και ΙΙ Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες) περιέχουν κατ' ελάχιστον την πλήρη και αναλυτική περιγραφή των Τιμολογίων Προμήθειας, τη διαδικασία τιμολόγησης, και ιδίως, την τυχόν ύπαρξη μηχανισμού αναπροσαρμογής του τιμήματος δίπλα στο σημείο όπου αναφέρεται και η χρέωση Προμήθειας και όχι σε άλλο άρθρο των Όρων της Σύμβασης (βλ. υπ' αριθ 25047/08-06-2018 έγγραφο Σύσταση της Αρχής, υπ' αριθ. 409/2020 απόφαση ΡΑΕ, άρθρο 2 του Κώδικα Καταναλωτικής Δεοντολογίας, άρθρα 3β. επ. και 9γ επ. ν. 2251/1994)

2. Τις διατάξεις της υπ' αριθ. 409/2020 απόφασης ΡΑΕ (ΦΕΚ Β 1364) σχετικά με τους μηχανισμούς αναπροσαρμογής του τιμήματος και ιδίως:

α) Τον καθορισμό ενός και μόνο μεγέθους της αγοράς το οποίο είναι σαφώς ορισμένο, εύλογα επαληθεύσιμο και δεν υπόκειται σε εκκαθάριση, για την ενεργοποίηση των ρητρών αναπροσαρμογής, σύμφωνα με συγκεκριμένη μεθοδολογία (άρθρα 2.2 και 2.3).

β) Την ενεργοποίηση του μηχανισμού αναπροσαρμογής, μόνο σε περίπτωση κατά την οποία οι τιμές του μεγέθους αναφοράς είναι εκτός των συμβατικά καθορισμένων ορίων (άρθρο 2.5).

3. α) Ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οποιοσδήποτε μηχανισμός αναπροσαρμογής των τιμολογίων πρέπει να προσφέρει, κατά το δυνατόν επαρκείς επιλογές ως προς τη δυνατότητα διαχείρισης του κινδύνου διαχρονικής διακύμανσης των τιμών και επιπλέον, τα τιμολόγια θα πρέπει να καλύπτουν ένα εύλογο κέρδος (Παράρτημα I και II Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας σε Πελάτες)

β. Ότι η αξίωση του καταναλωτή για περιορισμό των χρεώσεων, οι οποίες προκύπτουν από ασυνήθιστα αυξημένη τιμολόγηση ηλεκτρικής ενέργειας, δύναται να θεμελιώνεται στις επιταγές της καλής πίστης (288 ΑΚ), η οποία μετά από την κατά περίπτωση συγκεκριμενοποίησή της, με βάση τις αρχές και τα αξιολογικά κριτήρια που διέπουν την έννομη τάξη αλλά και τις γενικά παραδεκτές στην κοινωνία και τις συναλλαγές αντιλήψεις, μπορεί να επιβάλλει την αναπροσαρμογή της παροχής, εφόσον αυτή καθίσταται δυσβάστακτη, λόγω μεταγενέστερης μεταβολής των συνθηκών. Όταν ειδικές συνθήκες το απαιτούν, η καλή πίστη είναι δυνατόν να επιβάλλει και παρέκκλιση, τόσο από τη συμβατική πρόβλεψη, όσο και από τη νομοθετική ρύθμιση (βλ. Μ. Σταθόπουλος Γενικό Ενοχικό Δίκαιο, 2004, σελ. 210 επ. επίσης ΟΛΑΠ 9/1997, ΑΠ 63/2000, 1976/1999).

2. Ρήτρα πρόωρης λύσης της σύμβασης

Ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 12 παρ. 2 Οδηγίας 2019/944, άρθρο 3 της υπ' αριθ. 409/2020 απόφασης ΡΑΕ (ΦΕΚ Β 1364) οι ρήτρες πρόωρης αποχώρησης δύνανται να επιβάλλονται μόνο σε συμβάσεις σταθερού τιμολογίου.

3. α) Την αύξηση του κόστους Προμήθειας Ηλ. Ενέργειας η οποία οδηγεί σε ιδιαίτερα μεγάλη και επαχθή αύξηση της χρέωσης Προμήθειας και των ρητρών αναπροσαρμογής αυτής,

β) τη μη ύπαρξη επιλογών ως προς τη δυνατότητα διαχείρισης του κινδύνου διαχρονικής διακύμανσης των τιμών της σύμβασης Προμήθειας, με αποτέλεσμα την ανάληψη του κινδύνου της μεταβολής του τιμήματος από τον καταναλωτή,

γ) ότι η εταιρεία δεν εφαρμόζει τις διατάξεις της παρ. 2.3 της ως άνω απόφασης ΡΑΕ, και ειδικότερα, i) δεν καθορίζει το εύρος διακύμανσης σύμφωνα με την τιμή ενός μεγέθους της αγοράς (π.χ. ΤΕΑ), αλλά με το άθροισμα και άλλων μεγεθών με αποτέλεσμα το εύρος της διακύμανσης της αναπροσαρμογής να μην είναι άμεσα αντιληπτό από τον καταναλωτή και ii) η εξίσωση ενεργοποιείται κάθε φορά, ανεξάρτητα από το εύρος διακύμανσης και

δ) ότι η εταιρεία επιβάλλει ρήτρα πρόωρης αποχώρησης σε σύμβαση με κυμαινόμενο και όχι σταθερό τίμημα,

με σκοπό τη συμβιβαστική επίλυση της υπό κρίση διαφοράς, ο Συνήγορος του Καταναλωτή:

I) Καλεί την εταιρεία ΕΠΑ Αττικής ΑΕ να προχωρήσει:

Στη μείωση της αξίας των συνολικών χρεώσεων της υπό κρίση Ρήτρας Αναπροσαρμογής κατά το ήμισυ της αξίας αυτών, για όλο το χρονικό διάστημα ισχύος των υπό κρίση συμβάσεων Προμήθειας, έως την αξήμια καταγγελία τους από τους καταναλωτές.

II) Καλεί την εταιρεία ΕΠΑ Αττικής ΑΕ να γνωστοποιήσει στην Αρχή εγγράφως, εντός δέκα (10) ημερών, εάν αποδέχεται τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα έγγραφη Σύσταση.

III) Αποφασίζει ότι, σε περίπτωση που η εταιρεία ΕΠΑ Αττικής ΑΕ δεν αποδεχθεί τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα Σύσταση, τότε ο Συνήγορος του Καταναλωτή θα ενεργήσει σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην παρ. 5 του αρθρ. 4 του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ Α 259/23.12.04).

IV) Διαβιβάζει την παρούσα Σύσταση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και τη Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή για τις δικές τους κατά νόμο ενέργειες.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Λευτέρης Γ. Ζαγορίτης

ΚΟΙΝ:

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
Μεσογείων 119
10192 Αθήνα

2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
Γενική Γραμματεία Εμπορίου
Διεύθυνση Προστασίας Καταναλωτή
Τμήμα Β'
Πλατεία Κάνιγγος
101 81 Αθήνα

3. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ)
Πειραιώς 132
11854 Αθήνα